

Projekt

z dnia 17 listopada 2025 r.
Zatwierdzony przez

**Uchwała nr XXI/134/2025
Rady Gminy Popielów**

z dnia 26 listopada 2025 r.

**w sprawie przyjęcia Raportu z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Popielów za lata
2023-2024**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1153), art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 647 z późn. zm.) Rada Gminy Popielów uchwała, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Popielów za lata 2023-2024, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Popielów.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Opracował:

Referat Budownictwa i Ochrony Środowiska

z up. Wójta Gminy Popielów
Zastępca Wójta Gminy

Artur Kansy-Budzicz

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Popielów za okres 2023-2024

Opracowała:

Mgr Inż. Renata Zborowska

Popielów, październik 2025

Spis treści

1.	Wykaz skrótów	3
2.	Wstęp	4
2.1	Podstawa opracowania	4
2.2	Cel opracowania	4
2.3	Zakres opracowania i opis zastosowanej metodyki	4
3.	Realizacja zadań i działań z zakresu ochrony środowiska w latach 2023-2024	5
3.1.	Ochrona przyrody i krajobrazu – zasoby przyrodnicze	5
3.1.1.	Cel i zadania określone na lata 2023- 2024	5
3.2.	Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych w tym ochrona przed powodzią, gospodarowanie wodami i gospodarka wodno-ściekowa	6
3.2.1.	Cel i zadania określone na lata 2023 - 2024	6
3.3.	Ochrona powierzchni ziemi i gleb	8
3.3.1.	Cel i zadania określone na lata 2023 - 2024	8
3.4.	Ochrona powietrza atmosferycznego, ochrona klimatu	10
3.4.1.	Cel i zadania określone na lata 2023 - 2024 wraz z wykazem inwestycji w sektorze	10
3.5.	Ochrona przed hałasem	10
3.5.1.	Cel i zadania określone na lata 2023 - 2024	11
3.6.	Promieniowanie elektromagnetyczne	11
3.6.1.	Cel i zadania określone na lata 2023- 2024	11
3.6.2.	Wykaz inwestycji w sektorze	11
3.7.	Zapobieganie poważnym awariom przemysłowym oraz bezpieczeństwo chemiczne i biologiczne	11
3.7.1.	Cel i zadania określone na lata 2023 - 2024	11
3.7.2.	Wykaz inwestycji w sektorze	12
3.8.	Edukacja ekologiczna	12
3.8.1.	Cel i zadania określone na lata 2023 – 2024	12
3.9.	Planowanie przestrzenne	13
3.9.1.	Cel i zadania określone na lata 2023 i 2024	13
3.10.	Analiza wydatków na działania z zakresu ochrony środowiska	14
4.	Podsumowanie	14

Spis tabel

TABELA 1 ZESTAWIENIE WYDATKÓW GMINNYCH Z ZAKRESU OCHRONY ŚRODOWISKA W LATACH 2023-2024	14
TABELA 2 ZESTAWIENIE WSKAŹNIKÓW REALIZACJI WRAZ Z WARTOŚCIAMI	16

1. Wykaz skrótów

B(a)P – benzo(a)piren
D-P-S-I-R – model „siły sprawcze – presja – stan – wpływ – reakcja”
GIOŚ – Główny Inspektorat Ochrony Środowiska
GUS – Główny Urząd Statystyczny
GZWP – Główny Zbiornik Wód Podziemnych
IUNG – Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach
JCW – Jednolite części wód
JCWP – Jednolite części wód powierzchniowych
JCWPd – Jednolite części wód podziemnych
JST – Jednostka/Jednostki samorządu terytorialnego
MŚ – Ministerstwo Środowiska
NFOŚiGW – Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
OZE – Odnawialne źródła energii
PK – Park krajobrazowy
PM2.5 – Pył zawieszony o średnicy cząstek do 2,5 µm
PM10 – Pył zawieszony o średnicy cząstek do 10 µm
POŚ – Program Ochrony Środowiska
PSH – Państwowa Służba Hydrogeologiczna
SMART – Zasada Skonkretyzowane – Mierzalne – Akceptowalne – Realne -Terminowe
UE – Unia Europejska
WPF – Wieloletnia Prognoza Finansowa
WFOŚiGW – Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
WIOŚ – Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska
WWA – wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne
ZDR – Zakład o dużym ryzyku
ZZR – Zakład o zwiększonym ryzyku

2. Wstęp

2.1 Podstawa opracowania

Prawidłowa ochrona środowiska z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju i z uwzględnieniem wszystkich komponentów środowiskowych jest obowiązkiem wszystkich użytkowników środowiska. W szczególności, dbałość o środowisko, jest istotnym zadaniem jednostek samorządu terytorialnego, a kierunki działań powinny wynikać ze strategicznych dokumentów uwzględniających lokalne środowisko naturalne, które są okresowo monitorowane poprzez sporządzane raporty z realizacji.

Opracowanie raportu z realizacji programu ochrony środowiska jest obowiązkiem organu wykonawczego Gminy, zgodnie z art. 18 Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska. Raport jest przeprowadzany co 2 lata i przedstawiany Radzie Gminy, a następnie organowi wykonawczemu powiatu.

Podstawą opracowania niniejszego Raportu z realizacji programu ochrony środowiska dla Gminy Popielów za okres 2023-2024 był dokument strategiczny, jakim jest Program Ochrony Środowiska dla Gminy Popielów na lata 2021-2025, przyjęty Uchwałą nr XLII/302/2021 Rady Gminy Popielów z dnia 17 grudnia 2021 r.

2.2 Cel opracowania

Podstawowym celem opracowania jest wypełnienie zobowiązań ustawowych, określonych w Ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska. Ponadto, celem opracowania jest określenie stanu środowiska naturalnego, w oparciu o kilkanaście obszarów środowiskowych, wraz z wykazaniem zrealizowanych działań zmierzających do ograniczenia ich negatywnego wpływu.

Jednocześnie, opracowanie raportu jest wynikiem zapisów obowiązujących Programów Ochrony Środowiska Gminy Popielów i konieczności monitorowania wdrażanych zapisów i rozwiązań. Prawidłowo prowadzony monitoring jest jednym z najważniejszych narzędzi pozwalających na określenie wdrażanych rozwiązań chroniących środowisko naturalne, a ponadto, daje podstawę do aktualizacji założeń bądź korekty planowanych działań i inwestycji.

Istotnym celem opracowania było również włączenie i zaangażowanie innych podmiotów i przedsiębiorstw, których zakres działalności jest związany z ochroną środowiska i prowadzoną polityką ekologiczną Gminy.

2.3. Zakres opracowania i opis zastosowanej metodyki

Opracowanie obejmuje okres od 01.01.2023 r. do 31.12.2024 r. tj. dwuletni, ustawowo określony, okres dla sporządzonych raportów z programu ochrony środowiska. Jednocześnie, należy zwrócić uwagę, iż część inwestycji zrealizowanych obejmuje okres poza wyznaczonymi latami 2023-2024, gdyż są to działania długoterminowe, które zostały w niniejszym Raporcie opisane w zakresie obejmujących ustawy okres.

Metodyka opracowania Raportu zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Środowiska dla Programów Ochrony Środowiska bazowała na jak największej prostocie i zwięzłości, a także najefektywniejszym i pełnym ujęciu stanu środowiska w Gminie. Zastosowana metodyka pokazuje wzajemną sieć powiązań i interakcji wszystkich komponentów środowiska, a także określa dynamizm zmian występujący w otaczającej rzeczywistości.

Zakres opracowania obejmuje odniesienie się do każdego komponentu środowiskowego, który został przeanalizowany w ramach Programu ochrony środowiska dla Gminy Popielów tj.:

- ochrony przyrody i krajobrazu,
- ochrony i zrównoważonego wykorzystania lasów,
- ochrony wód powierzchniowych i podziemnych w tym ochrony przed powodzią,
- ochrony powierzchni ziemi i gleb,
- ochrony powietrza atmosferycznego,
- ochrony przed hałasem,

- promieniowania elektromagnetycznego,
- zapobiegania poważnym awariom przemysłowym oraz bezpieczeństwu chemicznemu i biologicznemu,
- edukacji ekologicznej,
- planowania przestrzennego.

Każdy z wyżej wymienionych komponentów został oceniony na podstawie danych dostępnych w opracowaniach i uchwałach Gminy Popielów, a także informacji pozyskanych w ramach prac nad wykonaniem opracowania od jednostek i przedsiębiorstw realizujących działania z zakresu szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze Gminy.

3. Realizacja zadań i działań z zakresu ochrony środowiska w latach 2023-2024

Realizacja zadań i działań z zakresu ochrony środowiska została przedstawiona w podziale na komponenty środowiska, wyszczególnione w Programie Ochrony Środowiska i w każdym z rozdziałów opisane zostały cele i zadania na rok 2023 i osobno na rok 2024. Określone zostały zrealizowane inwestycje w latach 2023-2024, a także podsumowująca ocena każdego sektora.

3.1. Ochrona przyrody i krajobrazu – zasoby przyrodnicze

3.1.1. Cel i zadania określone na lata 2023 - 2024

Strategiczny cel średniookresowy Gminy Popielów w okresie raportowania obejmuje ochronę i powstrzymanie utraty różnorodności biologicznej i krajobrazowej oraz doskonalenie systemu obszarów chronionych, a także ich wykorzystanie w rozwoju społeczno-gospodarczym gminy.

Cele cząstkowe przewidują:

- ochronę istniejących obszarów cennych przyrodniczo;
- objęcie różnymi formami prawnej ochrony przyrody najcenniejszych zasobów przyrodniczych w Gminie;
- ochronę przed zainwestowaniem terenów, na których występują chronione i zagrożone siedliska i gatunki;
- utrzymywanie lub przywracanie tradycyjnego, urozmaiconego krajobrazu przyrodniczo-kulturowego, ochrona krajobrazu kulturowego;
- promocja i rozwój sieci szlaków turystycznych, tras rowerowych, kajakowych i ścieżek dydaktycznych, w szczególności w powiązaniu z gminami sąsiednimi, a także wykorzystanie walorów i obiektów przyrodniczych dla rozwoju gospodarczego gminy;
- edukacja ekologiczna w tym utworzenie centrum warsztatowego w Karłowicach;
- zwiększenie lesistości gminy do roku 2025, co najmniej do wysokości 47,2%.

W obszarze interwencji zasoby przyrodnicze został określony cel strategiczny: „Ochrona i powstrzymanie utraty różnorodności biologicznej i krajobrazowej oraz doskonalenie systemu obszarów chronionych, a także ich wykorzystania w rozwoju społeczno-gospodarczym”.

W opracowaniu określone zostały następujące inwestycje w tym sektorze, do realizacji w latach 2023 – 2024:

Lp.	Zadanie	Planowany termin realizacji	Stopień realizacji	Uwagi, dodatkowe informacje
1.	Pielęgnacja terenów zielonych w miejscowości Stare Siołkowice, Karłowice, Stobrawa, Lubienia, Kurznie	2023-2024	Z	-
2.	Nasadenia drzew i krzewów	2023-2024	Z	Zadanie zrealizowane poprzez nakładanie zarządcom dróg na terenie Gminy Popielów obowiązku nasadzeń zastępczych w decyzjach zezwalających na usunięcie drzew.

Objaśnienia: Z – zadanie zrealizowane, N-zadanie niezrealizowane, CZ – zadanie częściowo zrealizowane lub w trakcie realizacji

W ramach realizacji celów obejmujących ochronę przyrody i krajobrazu w roku 2023 i 2024 gmina zrealizowała:

- prowadzono pielęgnację terenów zielonych we wsiach Stare Siołkowice, Karłowice, Stobrawa, Lubienia i Kurznie,
- systematycznie prowadzono zakup drzew i krzewów do nasadzenia placów i skwerów na terenie gminy.

Dodatkową działalność gminy, wpisującą się w zadania dotyczące ochrony przyrody i krajobrazu również zobrazowano w powyższej tabeli.

Większość wymienionych zadań do realizacji w latach 2023-2024 w tym sektorze zostało zrealizowanych, jednakże nie zwiększono lesistości gminy do 47,2%.

3.2. Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych w tym ochrona przed powodzią, gospodarowanie wodami i gospodarka wodno-ściekowa

3.2.1. Cel i zadania określone na lata 2023 - 2024

Strategiczny cel średniookresowy w zakresie ochrony wód powierzchniowych i podziemnych to ochrona zasobów wodnych, w tym podziemnych, osiągnięcie dobrego stanu lub potencjału wód oraz ochrona przed powodzią i suszą oraz zapewnienie mieszkańcom wody pitnej dobrej jakości oraz uporządkowanie gospodarki ściekowej.

Cele to:

- racjonalizacja wykorzystania zasobów wodnych;
- kształtowanie zasobów wodnych i ochrona przed powodzią i suszą;
- osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu /potencjału wód, w tym poprawa jakości wód podziemnych i powierzchniowych,
- kontrolę szamb i wywozu nieczystości;
- kontynuacja budowy kanalizacji sanitarnej;
- modernizacja i rozbudowa oczyszczalni ścieków w Starych Siołkowicach.

W ramach realizacji zadań wynikających z ochrony wód podziemnych i powierzchniowych na lata 2023-2024 przewidziano następujące inwestycje:

Lp.	Zadanie	Planowany termin realizacji	Stopień realizacji	Uwagi, dodatkowe informacje
1.	Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Popielowska Kolonia	2022-2024	N	Zadanie nie zostało zrealizowane. Realizacja zadania z przyczyn braku własnych środków finansowych oraz braku możliwości pozyskania na chwilę obecną środków ze źródeł zewnętrznych została odłożona.
2.	Modernizacja i rozbudowa oczyszczalni ścieków w Starych Siołkowicach	2021-2025	CZ	Zadanie w trakcie realizacji. W 2021 i 2022 roku trwały prace nad dokumentacją techniczną oraz uzyskaniem wszelkich niezbędnych pozwoleń na realizację zadania. W 2022 r. pozyskano część środków na dofinansowanie realizacji zadania w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych oraz złożono wniosek do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Opolu o udzielenie pożyczki inwestycyjnej. W 2023 r. rozpoczęto rzeczową realizację inwestycji wartej ponad 23 mln zł. W 2024 r. trwały intensywne prace budowlane, została zakończona budowa nowego ciągu technologicznego i ścieki dopływające do oczyszczalni zostały skierowane na nowy ciąg technologiczny. Istniejący ciąg technologiczny zostanie poddany modernizacji w 2025 r. Zakończenie inwestycji zaplanowano również w 2025 r.
3.	Dofinansowanie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy Popielów.	2022-2025	N	Zadanie nie zostało zrealizowane z uwagi na brak środków na ten cel w budżecie gminy na 2024 r.

Lp.	Zadanie	Planowany termin realizacji	Stopień realizacji	Uwagi, dodatkowe informacje
4.	Rozbudowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej na terenie Gminy Popielów	2023-2024	Z	W 2023 r. Gmina przejęła sieci wod-kan w ilości: 1. Lubienia, ul. Polna – sieć sanitarna \varnothing 50 PE – 244,70 m, przyłącza kanalizacyjne \varnothing40PE – 26,05m; jednopompowa przydomowa pompownia ścieków \varnothing800 z wyposażeniem w zasilanie – dla dwóch istniejących budynków. 2. Lubienia, ul. Polna – sieć wodociągowa \varnothing110 PE – 257,65 m, \varnothing 90PE – 6,90 m. W 2024 r. Gmina przejęła sieci wod-kan w ilości: 1. Popielów, sieć kanalizacyjna: \varnothing 50 – 1736,35 m, \varnothing 63 – 962,05 m, \varnothing 75 – 1 875,55 m 2. Popielów, sieć wodociągowa \varnothing110 PE – 2113,0 m

Objaśnienia: Z – zadanie zrealizowane, N- zadanie niezrealizowane, CZ – zadanie częściowo zrealizowane lub w trakcie realizacji

W skutek zakończonych przedsięwzięć polegających na budowie kanalizacji sanitarnej aż 98,55% mieszkańców terenu wyznaczonej Aglomeracji Popielów-Karłowice korzysta z sieci kanalizacji sanitarnej. Poza wyznaczonym terenem Aglomeracji znajdują się miejscowości: Lubienia, Popielowska Kolonia, Kuźnica Katowska oraz część terenu Popielowa tj. Wielopole i fragment Kabach. W miejscowości Lubienia z pozyskanych z PROW 2014-2020 środków również została wykonana sieć kanalizacji sanitarnej, natomiast na pozostałym obszarze dopuszczono możliwość budowy przydomowych oczyszczalni ścieków.

Zadania wynikające z ochrony wód podziemnych i powierzchniowych w 2023 r. i w 2024 r. wykazano w powyższej tabeli. Z uwagi na rozbudowę sieci kanalizacji sanitarnej na terenie Gminy Popielów oraz zwiększenie ilości dopływających ścieków konieczne jest przeprowadzenie modernizacji istniejącej oczyszczalni ścieków w Starych Siołkowicach, w wyniku której m.in. zostanie zwiększona przepustowość oczyszczalni ścieków z 600 m³/dobę do docelowych 1200m³/dobę.

3.3. Ochrona powierzchni ziemi i gleb

3.3.1. Cel i zadania określone na lata 2023 - 2024

Strategiczny cel średniookresowy w w/w zakresie, to ochrona i racjonalne wykorzystanie gleb, powierzchni ziemi i surowców mineralnych.

Cele cząstkowe ogniskują się przede wszystkim wokół:

- ochrony gleb o wysokiej przydatności przed przeznaczeniem na cele nierolnicze (poprzez planowanie przestrzenne);
- wdrażania i upowszechniania zasad dobrej praktyki rolniczej;
- rekultywacji „dzikich” wysypisk i wyrobisk oraz terenów zdegradowanych;
- prowadzenia gospodarki odpadami zgodnie z Wojewódzkim Planem Gospodarki Odpadami i zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa;
- edukacja dot. odpadów;
- monitoring zrehabilitowanego składowiska odpadów komunalnych w Karłowicach.

Cele w okresie raportowania to:

- w obszarze interwencji zasoby geologiczne, został określony cel strategiczny: "Ochrona i racjonalne wykorzystanie surowców naturalnych";
- w obszarze interwencji gleby, został określony cel strategiczny: "Ochrona i racjonalne wykorzystanie gleb". Zaplanowano brak przekroczeń zanieczyszczenia gleb i utrzymanie poziomu zakwaszenia gleby.

Na lata 2023-2024 „Program Ochrony Środowiska dla Gminy Popielów” przewidywał następujące zadania z zakresu ochrony ziemi i gleby:

Lp.	Zadanie	Planowany termin realizacji	Stopień realizacji	Uwagi, dodatkowe informacje
1.	Monitoring zrehabilitowanego składowiska odpadów w Karłowicach	2023-2024	Z	Zadanie polegało na dwukrotnym poborze prób i badaniu wód podziemnych; badaniu wód odciekowych; pomiarze emisji i składu gazu składowiskowego; badaniu gleby; badaniu sprawności systemu odprowadzania gazu składowiskowego; opracowaniu raportu rocznego oraz sprawozdania półrocznego; opracowaniu geodezyjnego kontroli osiadania wysypiska odpadów w Karłowicach; pomiaru wielkości opadów w miejscowości Karłowice.
2.	Gospodarka odpadami komunalnymi w gminie – funkcjonowanie systemu odbioru odpadów komunalnych od mieszkańców	2024	Z	Zadanie realizowano poprzez wyłonionego w drodze przetargu wykonawcy tj. Remondis Sp. z o.o. - odpowiedzialnego za odbiór odpadów komunalnych od mieszkańców.
3.	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z nieruchomości znajdujących się na terenie Gminy Popielów	2023-2024	CZ	Gmina Popielów w ramach zadań wynikających z zakresu gospodarki odpadami zrealizowała zadanie pn. „Unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Popielów w roku 2023”. Ze względu na brak dofinansowania z NFOŚiGW oraz WFOŚiGW w 2024 r. nie prowadzono usuwania wyrobów zawierających azbest.
4.	Usuwanie folii rolniczych i innych odpadów pochodzących z działalności rolniczej	2023-2024	CZ	W roku 2023 prowadzono zadania pn. „Usuwanie odpadów z folii rolniczych, siatki i sznurka do owijania balotów, opakowań po nawozach i typu Big Bag” dofinansowane z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie. Z uwagi na brak ogłoszonego w 2024 r. naboru wniosków o dofinansowanie przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej zadanie nie było realizowane.

Objaśnienia: Z – zadanie zrealizowane, N- zadanie niezrealizowane, CZ – zadanie częściowo zrealizowane lub w trakcie realizacji

3.4. Ochrona powietrza atmosferycznego, ochrona klimatu

3.4.1. Cel i zadania określone na lata 2023 - 2024 wraz z wykazem inwestycji w sektorze

Podstawowym celem strategicznym jest poprawa jakości powietrza atmosferycznego poprzez ograniczenie niskiej emisji, wzrost efektywności energetycznej oraz udziału energii odnawialnej.

Cele cząstkowe to:

- wdrażanie Programu ochrony powietrza (POP)
- wymiana starych kotłów,
- promowanie, popularyzacja i wspieranie przedsięwzięć dotyczących budowy i wykorzystania odnawialnych źródeł energii oraz modelowych rozwiązań technologicznych, finansowych,
- termomodernizacja budynków oraz stosowanie materiałów energooszczędnych w budownictwie,
- poprawa stanu technicznego dróg rolnych, gminnych, powiatowych i wojewódzkich,
- wsparcie i budowa infrastruktury rowerowej,

Zadania przewidziane w Programie w latach 2023-2024, obejmowały:

Lp.	Zadanie	Planowany termin realizacji	Stopień realizacji	Uwagi, dodatkowe informacje
1.	Prowadzenie punktu konsultacyjno-informacyjnego w ramach programu „Czyste powietrze”	2023-2024	Z	W ramach podpisanego Porozumienia z WFOŚiGW w Opolu w Urzędzie Gminy w Popielowie uruchomiono punkt konsultacyjno-informacyjny. Ponadto organizowano raz na kwartał spotkania w sołectwach, podczas których zainteresowani mieszkańcy mogli uzyskać porad. Zakupiono również drugi czujnik powietrza zamontowany w Karłowicach oraz monitor, na którym wyświetlane są w urzędzie gminy informacje dotyczące jakości powietrza oraz podstawowe informacje o punkcie informacyjnym „Czyste Powietrze”.
2.	Budowa ścieżek pieszo-rowerowych na odcinku Popielów - Lubienia	2023-2024	CZ	Wyłoniono wykonawcę odpowiedzialnego za opracowanie dokumentacji projektowej, złożono wnioski o wydanie decyzji Zezwalającej na realizację inwestycji drogowej oraz zakres rzeczowy uwzględniono w projekcie partnerskim z Miastem Opole i innymi podmiotami pn. „Bezpieczny Transport w Aglomeracji Opolskiej” złożonym do dofinansowania w ramach Funduszy Europejskich dla Opolskiego 2021-2027. Zakres rzeczowy zadania realizowany będzie w 2025 r.

Objaśnienia: Z – zadanie zrealizowane, N- zadanie niezrealizowane, CZ – zadanie częściowo zrealizowane lub w trakcie realizacji

Wszystkie założone zadania w latach 2023-2024 zostały zrealizowane.

3.5. Ochrona przed hałasem

3.5.1. Cel i zadania określone na lata 2023 - 2024

Strategiczny cel średniookresowy Gminy Popielów w zakresie ochrony przed hałasem, to zmniejszenie skali narażenia mieszkańców gminy na nadmierny poziom hałasu.

Cele na 2023 i 2025 rok to:

- wprowadzenie przy drogach zieleni pełniącej funkcje izolacyjne

W ramach realizacji wyznaczonych celów, w latach 2023-2025 przewidziano w gminie następujące zadania:

Lp.	Zadanie	Planowany termin realizacji	Stopień realizacji	Uwagi, dodatkowe informacje
1.	Nasadenia drzew wzdłuż dróg	2023 - 2024	Z	Zadanie zrealizowane poprzez nakładanie zarządcom dróg na terenie Gminy Popielów obowiązku nasadzeń zastępczych w decyzjach zezwalających na usunięcie drzew.

Objaśnienia: Z – zadanie zrealizowane, N- zadanie niezrealizowane, CZ – zadanie częściowo zrealizowane lub w trakcie realizacji

Z zebranych danych wynika, że ochrona przed hałasem wpisuje się w pozostałe działania podejmowane przez gminę w celu spełnienia założeń „Programu Ochrony Środowiska”. Jak już wcześniej wspomniano w 2023 i 2024 r. gmina prowadziła prace związane z nasadzeniami drzew i krzewów. Ponadto należy zaznaczyć, że jakiegokolwiek nowe inwestycje wymagają przejścia przez proces weryfikacji związany z uzyskaniem szeregu niezbędnych pozwoleń, w związku z czym przy obecnie obowiązujących przepisach, nie jest możliwe pojawienie się nowych uciążliwych źródeł hałasu przekraczającego dopuszczalne normy.

3.6. Promieniowanie elektromagnetyczne

3.6.1. Cel i zadania określone na lata 2023 - 2024

Strategiczny cel średniookresowy Gminy Popielów w zakresie ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym wprowadzanie do planów zagospodarowania przestrzennego zagadnienia pól elektromagnetycznych.

W opracowaniu nie zostały określone żadne inwestycje w tym sektorze, do realizacji w latach 2023 – 2024.

3.6.2. Wykaz inwestycji w sektorze

W obszarze interwencyjnym nie przeprowadzono żadnych inwestycji, działalność monitoringowa jest realizowana przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Opolu, który również w latach 2023-2024 nie przeprowadził badań poziomu natężenia pól elektromagnetycznych.

3.7. Zapobieganie poważnym awariom przemysłowym oraz bezpieczeństwo chemiczne i biologiczne

3.7.1. Cel i zadania określone na lata 2023 - 2024

Cele założone do realizacji to:

- ograniczenie zagrożeń związanych z transportem towarów niebezpiecznych,
- wykreowanie właściwych zachowań społeczeństwa w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska z tytułu awarii przemysłowych i transportu materiałów niebezpiecznych,

- edukacja społeczna o zagrożeniach i zachowaniu na wypadek poważnych awarii przemysłowych i transportowych.

W obszarze interwencji zagrożenia poważnym awariom określony został cel strategiczny: ochrona mieszkańców przed zagrożeniami poważnymi awariami.

W opracowaniu nie zostały określone żadne inwestycje w tym sektorze, do realizacji w latach 2023 - 2024.

3.7.2. Wykaz inwestycji w sektorze

W obszarze interwencyjnym nie przeprowadzono żadnych inwestycji, działalność monitoringowa jest realizowana przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Opolu, a w latach 2023-2024 nie wystąpiły żadne awarie przemysłowe.

3.8. Edukacja ekologiczna

3.8.1. Cel i zadania określone na lata 2023 – 2024

Podstawowym celem edukacji ekologicznej jest podnoszenie poziomu świadomości ekologicznej i kształtowanie postaw ekologicznych społeczeństwa poprzez promowanie zasad zrównoważonego rozwoju.

Cele cząstkowe:

- realizacja szkoleń, kursów, konkursów (np. wiedzy ekologicznej, plakatu), wydawnictw, akcji popularyzatorskich podnoszących świadomość ekologiczną społeczeństwa, w szczególności rolników, nauczycieli oraz dzieci i młodzieży, obchody „Dnia Ziemi”, „Sprzątanie Świata”, gromadzenie pomocy dydaktycznej i rozpowszechnianie informacji dotyczących ochrony środowiska i edukacji ekologicznej, w szczególności przez biblioteki i szkoły;
- realizacja modelowych przedsięwzięć chroniących obiekty i obszary cenne przyrodniczo wraz z ich wykorzystaniem dla celów naukowo-badawczych oraz promocji i rozwoju wsi, gminy i województwa oraz wsparcie modelowych projektów realizowanych przez organizacje pozarządowe (np. rewitalizacje wsi, nasadzenia zieleni);
- rozwój infrastruktury turystyczno-dydaktycznej, w szczególności na obszarze Stobrawskiego Parku Krajobrazowego (np. utworzenie ścieżek przyrodniczo-edukacyjnych, zajęcia dydaktyczne prowadzone na ścieżkach edukacyjnych przez jednostki oświatowe gminy ze współudziałem i wsparciem Zespołu Opolskich Parków Krajobrazowych oddział w Ładzy);
- realizacja cyklicznych prezentacji o treściach przyrodniczych w ramach publicznych środków przekazu.

Zadaniami zaplanowanymi przez gminę w ramach prowadzonej przez gminę edukacji ekologicznej była:

Lp.	Zadanie	Planowany termin realizacji	Stopień realizacji	Uwagi, dodatkowe informacje
1.	Akcja „Sprzątanie Świata”	2023-2024	CZ	W sprzątaniu Świata uczestniczyły wszystkie przedszkola i szkoły z terenu Gminy Popielów. W 2024 r. z uwagi na panujące zagrożenie powodziowe w terminie planowanej Akcji „Sprzątania Świata” zadanie nie zostało zrealizowane.

Lp.	Zadanie	Planowany termin realizacji	Stopień realizacji	Uwagi, dodatkowe informacje
2.	Aplikacja mobilna z funkcją informacyjno-edukacyjną o selektywnej zbiórce odpadów w ramach projektu pn. „Działania informacyjno-edukacyjne Gminy Popielów z zakresu gospodarki odpadami”	2023-2024	Z	W 2023 r. i 2024 r. zapewniono funkcjonowanie utworzonej i dedykowanej dla mieszkańców Gminy Popielów aplikacji mobilnej.
3.	Kampania informacyjno-edukacyjna z zakresu ochrony przyrody i bioróżnorodności w ramach projektu pn. „Stobrowska wstęga – ostoja bioróżnorodności – edukacja, rozpoznanie i ochrona”	2023	Z	Kampania informacyjno-edukacyjna prowadzona była w ramach projektu pn. „Stobrowska wstęga – ostoja bioróżnorodności – edukacja, rozpoznanie i ochrona” dofinansowanego z RPO WO 2014-2020. Kampania w 2023 r. skierowana była przede wszystkim do dzieci szkolnych i przedszkolnych i obejmowała działania w powstałych w ramach projektu centrów edukacji bezpośredniej w Ładzy – Pawilon Edukacyjny przy siedzibie Stobrowskiego Parku Krajobrazowego, Centrum Warsztatowe Wśród Pszczół w Karłowicach i Hotel dla owadów w Masowie.

Objaśnienia: Z – zadanie zrealizowane, N- zadanie niezrealizowane, CZ – zadanie częściowo zrealizowane lub w trakcie realizacji

Gmina przeprowadziła w omawianych latach akcje i działania mające na celu poszerzenie świadomości ekologicznej, tj.:

- w 2023 zorganizowano coroczną akcję „Sprzątanie Świata”, w której udział brały szkoły oraz przedszkola z terenu gminy,
- gmina na swojej stronie internetowej wspierała i zachęcała do udziału w akcjach promujących ekologię, organizowanych przez inne jednostki.

3.9. Planowanie przestrzenne

3.9.1. Cel i zadania określone na lata 2023 i 2024

W 2023 roku rozpoczęto procedurę planistyczną dla sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miejscowości Kurznie. Zakończenie tej procedury zostało zaplanowane na 2024 r.

W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw konieczne stało się opracowanie planu ogólnego gminy, który jest nowym rodzajem dokumentu zastępującym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Rozpoczęcie prac nad planem ogólnym Gminy zostało zaplanowane na 2024 r.

W 2024 roku prowadzono prace planistyczne nad sporządzeniem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miejscowości Kurznie. Plan ten zostanie uchwalony przez Radę Gminy w I kwartale 2025 roku.

W dniu 29 listopada 2024 roku podjęto uchwałę w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego Gminy Popielów. Zakończenie tej procedury zostało zaplanowane na 2026 r.

3.10. Analiza wydatków na działania z zakresu ochrony środowiska

Analiza wydatków gminnych na przedsięwzięcia z zakresu ochrony środowiska, opracowana na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego, w podziale na odpowiednie sektory została przedstawiona osobno dla roku 2023 i roku 2024 w tabeli poniżej.

TABELA 1. ZESTAWIENIE WYDATKÓW GMINNYCH Z ZAKRESU OCHRONY ŚRODOWISKA W LATACH 2023-2024

Lp	Rodzaj wydatku (dział i nazwa, podgrupy)	Kwota w roku 2023 [PLN]	Kwota w roku 2024 [PLN]
1.	Dział 010 – Rolnictwo i łowiectwo	10 043 588,89	12 923 243,68
2.	Dział 600 – Transport i łączność, w tym:	2 008 287,29	4 710 511,16
	• rozdział 60013 drogi publiczne wojewódzkie	807 025,44	54 573,42
	• rozdział 60014 drogi publiczne powiatowe	326 339,66	1 277 823,13
	• rozdział 60015 drogi publiczne gminne	850 322,20	2 803 987,87
3.	Dział 630 – Turystyka	416 364,43	98 684,92
4.	Dział 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska, w tym:	7 532 011,61	4 921 991,21
	• Rozdział 90005 Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	214 218,77	46 666,24
	• Rozdział 90002 Gospodarka odpadami komunalnymi	2 775 925,49	2 984 405,30
	• Rozdział 90015 Oświetlenie ulic, placów i dróg	1 061 527,21	1 076 680,69
	• Rozdział 90004 Utrzymanie zieleni w miastach i gminach	255 748,79	279 939,98
5.	Wydatki ogółem	20 000 252,22	22 654 430,97

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Wydatki budżetowe Gminy Popielów w roku 2024 były wyższe niż w roku 2023, co wpłynęło również na wydatki na poszczególne działania z zakresu ochrony środowiska.

4. Podsumowanie

Raport z realizacji „Programu Ochrony środowiska dla Gminy Popielów na lata 2021 – 2025” za lata 2023 i 2024 sporządzony został zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tj. Dz. U. z 2025 r. poz. 647 z późn. zm.).

W niniejszym opracowaniu przedstawiono zadania, które były realizowane w ramach przyjętego Uchwałą nr XLII/302/2021 Rady Gminy Popielów z dnia 17 grudnia 2021 r. w sprawie uchwalenia Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Popielów na lata 2021-2025.

Raport przedstawia stopień realizacji celów określonych w dziesięciu priorytetach ekologicznych wskazanych w Programie w latach 2023-2024.

W tabelach opisane zostały działania realizowane w ramach celów i priorytetów przyjętych w Programie.

W większości zostały zrealizowane zadania z zakresu zasobów przyrodniczych. Wykonano nasadzenia drzew oraz wykonano prace związane z pielęgnacją terenów zielonych.

Zadania realizowane w latach 2023-2024 w dużej mierze przyczyniły się do poprawy warunków środowiskowych na terenie Gminy Popielów. Większość zadań przyjętych w Programie ochrony środowiska została zrealizowana w całości.

Przy ocenie realizacji Programu ochrony środowiska wskaźniki monitorowania jakości środowiska stanowią narzędzie oceny realizacji Programów Ochrony Środowiska na etapie przygotowywania raportów z jego wykonania. W Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Popielów na lata określone zostały wskaźniki monitoringu pozwalające na ocenę realizacji przeprowadzonych działań. Konieczność monitoringu prowadzonych działań w ujęciu rokrocznym pozwala na ocenę efektów wdrażania celów ochrony środowiska jak i zaobserwowania występujących na obszarze Gminy trendów.

Zbiorcza tabela określająca wskaźniki realizacji została przedstawiona poniżej.

TABELA 2. ZESTAWIENIE WSKAŹNIKÓW REALIZACJI WRAZ Z WARTOŚCIAMI W ODPOWIEDNICH LATACH

Lp	Wskaźnik	Wartość w roku 2023	Wartość w roku 2024	Uwagi
1.	Zużycie wody wodociągowej do celów konsumpcyjnych na 1 mieszkańca [m ³ /rok]	29,6	33,5	Wzrost spowodowany nowymi przyłączami i rozbudową infrastruktury
2.	Ilość ścieków komunalnych wytwarzanych w gminie na 1 mieszkańca [m ³ /m/rok]	36,8	42,4	Wzrost spowodowany nowymi przyłączami i rozbudową infrastruktury.
3.	Długość sieci kanalizacyjnej [km]	87,81	92,63	Wzrost spowodowany nowymi przyłączami i rozbudową infrastruktury.
4.	Liczba przyłączy kanalizacyjnych [szt.]	2313	2333	Wzrost spowodowany nowymi przyłączami i rozbudową infrastruktury.
5.	Liczba grupowych ujęć wody [szt.]	4	4	-
6.	Długość sieci wodociągowej [km]	124,15	126,53	-
7.	Liczba szamb [szt.]	72	63	Zweryfikowana ilość
8.	Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków [szt.]	77	85	Zweryfikowana ilość
9.	Liczba przyłączy wodociągowych [szt.]	2405	2431	-
10.	Powierzchnia gruntów zrekultywowanych [ha]	0	0	-
11.	Obszary cenne przyrodniczo prawnie chronione [ha]	11 070,4	11 070,4	-
12.	Liczba posadzonych drzew [szt.]	100	119	-
13.	Liczba wyciętych drzew [szt.]	173	180	-
14.	Zalesienia [ha]	0	0	Nie wykonywano zalesień na gruntach gminnych
15.	Lesistość [%]	47,24	47,24	-
16.	Ekologiczne gospodarstwa rolne posiadające certyfikat [szt.]	0	0	Na terenie Gminy nie występują ekologiczne gospodarstwa z certyfikatem
17.	Skanalizowanie obszaru gminy [%]	98,55	98,55	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie pozyskanych danych i danych z GUS

Uzasadnienie

Organ wykonawczy gminy w celu realizacji polityki ekologicznej państwa na podstawie ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 647 z późn. zm.) sporządza gminne programy ochrony środowiska i co 2 lata raporty z wykonania tych programów. Celem sporządzenia raportu jest przedstawienie Radzie Gminy Popielów aktualnego stanu realizacji poszczególnych działań zaplanowanych w gminnym programie ochrony środowiska, w okresie sprawozdawczym od 01.01.2023 r. do 31.12.2024 r.

Wobec powyższego podjęcie niniejszej uchwały uważa się za uzasadnione.